Mikael Hidén

PERUSTUSLAKIVALIOKUNTA 22.10.2025 KELLO 9.00
HE 64/2025 vp laiksi valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Esityksen kansilehden alun mukaan esityksessä ehdotetaan säädettäväksi ”uusi laki valtion erityisrahoitustoiminnasta ja sen järjestämisestä.” Kansilehdellä vähää myöhempänä kuvataan lakiehdotuksen sisältöä ja tavoitteita mm. seuraavasti:

” Ehdotetun lain mukaan Finnvera Oyj:llä olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet toimia tehokkaasti valtion erityisrahoitusyhtiönä ja hoitaa yhtiön elinkeino- ja teollisuuspoliittista tehtävää..... Yhtiön ja Suomen Vientiluoton toiminnasta säädetään nykyisin kymmenessä eri laissa ja yhdeksässä asetuksessa. Keskeisiä lakeja on muutettu useita kertoja niiden säätämisen jälkeen. Toimintaa ohjaava kokonaisuus on muodostunut hajanaiseksi. Lainsäädännön kokonaisuudistuksen tavoitteena on selkeyttää sääntelyä ja koota se yhteen lakiin siten, etteivät toiminnan pääperiaatteet merkittävästi muutu.....”

Nyt käsiteltävänä olevassa esityksessä ei siten ole kysymys jonkin uuden säätelykokonaisuuden tuomisesta lainsäädäntöön, vaan pari vuosikymmentä sovelletusta ja ajan mukana täydennellystä säädöstöstä, jota nyt on tarpeen mukaan syytä täydentää uusin ja yhtenäisin käytännöin.

- - - - - - -

Hallituksen esitys on lähetekeskustelussa lähetetty valmisteltavaksi talousvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.. Perustuslakivaliokunnan tehtävänä on siten lausua lakiehdotusten perustuslainmukaisuudesta ja suhteesta kansainvälisiin ihmisoikeusvelvoitteisiin (PL 74 §). Asiassa mietintövaliokuntana toimivalle talousvaliokunnalle taas kuuluu mietintövaliokunnalla asioiden käsittelyssä tavanomaisesti oleva tehtävä tarkastella mietinnössään

lakiehdotusten yleistä ja yksityiskohdissakin toteutuvaa tarpeellisuutta ja hyvää toimivuutta ja ylipäätään valmistella lakiehdotukset täysistunnossa tapahtuvaa päätöksentekoa varten. Lakiehdotusten yksityiskohtien tarkastelun kuuluminen tällä tavoin erityisesti mietintövaliokunnalle ei tietysti mitenkään vaikuta siihen, että lakiehdotusten perustuslainmukaisuuden tarkastelu saattaa edellyttää lakitekstin yksityiskohtien punnintaa.

- - - - - - -

Lakihdotusten perustelut on laadittu huolellisesti ja ilmeisesti mitenkään kaihtamatta tekstin laajenemista. Tekstin seikkaperäisyyteen on luultavasti osaltaaan vaikuttanut se, että kuvattavat normistot eivät yleensä ole aidosti uusia, vaan pääpiirteissään tuttuja jo käytännöstä.

Perustelujen huolellisuus ja seikkaperäisyys tulee hyvin esille myös säätämisjärjestystä ja suhdetta perustuslakiin koskevassa esityksen perustelujen jaksossa. Jakso on melko laaja (runsaat 12 s.). Jaksossa tarkastellut valtiosääntökysymykset ilmenevät hyvin jakson alaotsakkeista: talousarvion ulkopuolinen valtiontakuurahasto, julkisen hallintotehtävän antaminen osakeyhtiölle, julkisen hallintotehtävän siirron tarkoituksenmukaisuus, peusoikeuksien, oikeusturvan ja muiden hyvän hallinnon vaatimusten turvaaminen, julkisuus ja henkilötietojen suoja, budjettivallan ja lainsäädäntövallan välinen suhde, asetuksenantovaltuudet. Kaikissa näissä kohdissa tarkastelussa päädyttiin katsomaaan, että ehdotettu järjestely, joka ainakin pääasiallisesti vastasi noudatettua käytäntöä ja jonka tueksi voitiin merkittävässä määrin viitata perustuslakivaliokunnan linjauksiin, ei ollut perustuslain kannalta ongelmallinen.

- - - - - - -

Ehkä ajatus siitä, että ehdotettu järjestely ei ole perustuslain kannalta ongemallinen, sopii tässä jonkinlaiseksi lopputulokseksi. Siihenkin täytyy liittää varaus : en ole riittävän tarkoin perehtynyt ehdotuksen yksityiskohtiin.

- - - - - - -